

در «سفر مصر»، شاعر دریچه را که رو به رودخانه نیل می‌گشاید تنها گذر آب را نمی‌بیند. بلکه گذر خاک و سنگ و انسان را می‌بیند و می‌گوید:

قرن‌ها خاک و سنگ و انسان از کنار این آب عبور کرده، انسان‌ها و خاک‌ها و سنگ‌ها سپری شده‌اند و آب مانده است. مورخان و نویسندگان سفرنامه نیز از این جا عبور کرده‌اند و آنچه من در این جا می‌بینم هزار سال پیش ناصر خسرو دیده و عبور کرده است و من هم عبور خواهم کرد...

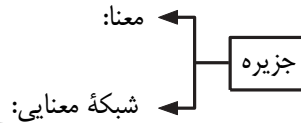
به راستی که آب آن چنان نرم و آهسته می‌رود که انگار نرم و آهسته هم نمی‌رود، و از این جا که من ایستاده‌ام هم «جیزه» دیده می‌شود و هم جزیره و حتی پلی که میان نهر و جزیره بسته‌اند؛ ناصر خسرو باید در نقطه‌ای نظیر همین نقطه ایستاده باشد و یادداشت‌هایش را برداشته باشد؛ چرا که او از یک دید جغرافیایی به مصر نگریسته است که انگار اکنون من به ارثش برده‌ام، و این عجب نیست که همه خود را به جهت نیل توجیه کرده باشند و قبله، قبله نیل باشد؛ چرا که همه گذشته‌اند و نیل مانده و پابرجا بوده است و چشم‌های درشت «اوزیریس» که روزی انسان ابتدایی را نگریسته، روزی دیگر فرعون و روزی دیگر ناصر خسرو را، و اینک من کم‌خواب مبهوت سراپا ناچیز را می‌نگرد.

رضا براهنی

کارگاه متن پژوهی

قلمرو زبانی

- ۱ چهار گروه کلمه مهمّ املائی از متن درس بیابید و بنویسید.
- ۲ معنای واژه مشخص شده را بنویسید. آنگاه با انتخاب کلماتی دیگر از متن درس، برای هر واژه مشخص شده شبکه معنایی بسازید.

- ۳ واژه های زیر را با صفت های مناسب، گسترش دهید.
نویسنده: نسل: برهان:
- ۴ نقش دستوری اجزای مشخص شده را بنویسید.
▪ «مورخان و نویسندگان سفرنامه نیز از اینجا عبور کرده‌اند.»

قلمرو ادبی

- ۱ متن یا گزارشی نوشته درباره طبیعت، ویژگی های اقلیمی، خلق و خو و هنر های یک منطقه را نشان دهد را «**تک نگاری**» یا «**سفرنامه**» می نامند. اکنون از متن درس چند مورد از ویژگی های ذکر شده بالا را بیابید.
- ۲ مفهوم کنایه مشخص شده را بنویسید.
▪ «به راستی که آب آن چنان نرم و آهسته می رود که انگار نرم و آهسته هم نمی رود.»

قلمرو فکری

- ۱ دلیل اینکه همه خود را جهت نیل توجیه کرده اند، چیست؟

۲ نام های به کار رفته در جملات زیر چه معنایی دارند؟

- از این جا که من ایستاده‌ام هم «جیزه» دیده می شود و هم جزیره ...
- چشم‌های درشت «اوزیریس» که روزی انسان ابتدایی را نگریسته، ...

۳ زاویه دید سفرنامه ناصر خسرو و رضا براهنی چه تفاوتی دارند؟

۴

